

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

Leto LXXVI | 20. novembra 2017 - Buenos Aires, Argentina | Št. 22

www.svobodnaslovenija.com.ar

Svobodna Slovenija

OB IZVOLITVI PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE

ZEDINJENA SLOVENIJA
V ARGENTINI

Ramón L. Falcón 4158 - C1407GSR
Buenos Aires - Argentina
Tel. (54-11) 4636-0841 / 4636-2421
E-mail. esloveniau@gmail.com

Buenos Aires, 14. november 2017

Spoštovani
predsednik Republike Slovenije
gospod Borut Pahor

Društvo Zedinjena Slovenija, krovna organizacija, ki povezuje domove in društva slovenske skupnosti v Argentini, Vam iskreno čestita ob izvolitvi za novo predsedniško dobo.

Pridružujemo se želji vseh Slovencev dobre volje, ki hočejo strniti moči v delu za dobrobit našega naroda, da bi še naprej delovali povezovalno in v dobro vseh nas, predvsem pa podpiramo Vašo prizadevanja za doseg narodne sprave. Po Vaših besedah ta pomeni »sožitje, spoštovanje in odpuščanje ter vse tisto, kar nam omogoča, da živimo skupaj naprej«, pri tem pa želimo poudariti še to, da trajna sprava vedno sloni na resnici.

Prav tako želimo danes izraziti ponos in zadovoljstvo, da ste se že v prvih besedah po izvolitvi spomnili lanskega obiska v naši skupnosti v Buenos Airesu. Tudi nam ta dogodek ostaja v živem spominu. Prepričani smo, da je Vaš obisk postavil temelje za nove vezi slovenske diaspore v Argentini z našo skupno domovino Slovenijo, ki nam je s tem obiskom korak bližja. Veseli bomo, če nas boste tudi v tem mandatu obiskali!

Bog Vas živi!

Mariana Poznič
Tajnica

Ljubo L. Komar
Predsednik

SKLEP POUKA NA SREDNJEŠOLSKEM TEČAJU

Šolsko leto Slovenskega srednješolskega tečaja ravnatelja Marka Bajuka smo zaključili s sklepno prireditvijo v soboto 11. novembra. Dijaki so se ob 16:30 zbrali v učilnicah, kjer so jim razredniki izročili spričevala. Nato smo se pa pri sv. maši vsi skupaj zahvalili Bogu za dopolnjeno 57. leto pouka. Sv. mašo sta darovala gosta iz Slovenije p. Ivan Bresciani in p. Drago Lavrič.

Vsi prisotni so nato do zadnjega koticika napolnili dvorano Škofa dr. Gregorija Rožmana, kjer je potekala zaključna akademija. Spored je vodila Mirijam Goljevšček Barle.

V dvorano so vstopile zastave, ki so jih nosile lanske najboljše učenke 2., 3. in 4. letnika Lucijana Vombergar, Irina Podržaj in Cintia Oblak. Slovesno je vsa publika zapela slovensko Zdravljico in argentinsko himno. Napovedovalka je pozdravila goste: veleposlanico Republike Slovenije Jadranko Šturm Kocjan, delegata slovenskega dušnopastirstva dr.

Jureta Rodeta ter župnika Francija Cukjatija in Roberta Bresta, predsednika Zedinjene Slovenije inž. Jureta Komarja, ustanovitelja Tečaja dr. Marka Kremžarja, šolskega referenta Marcela Brulo in še gosta iz Slovenije p. Ivana Bresciani in p. Draga Lavriča.

Slike Lučka Oblak Čop

Besedo je dobil ravnatelj tečaja dr. Štefan Godec, ki je orisal opravljeno delo v šolskem letu 2017. Njegov nagovor v celoti objavljamo tu.

Tudi letos so najboljši dijaki vsakega letnika prejeli nagrado, to so bili, od 1. do 5. letnika, Mikaela Križ, Tatjana Brula, Josefina Barle, Niko Kastelic in Cintia Oblak, ki je skozi vseh 5 let tudi imela najboljše povprečje

Sladko nagrado so pa prejeli še dijaki, ki skozi celo šolsko leto niso nikoli izostali od pouka. Tudi ti so od navzočih prejeli močan aplavz.

Dijaka Tatjana Brula in Boris Čeč sta nato prisotne povabila na ogled razstave, ki sta jo opisala tako:

“Pri predmetih Slovenska etnologija in Slovenski zemljepis, spoznavamo bogastvo domovine naših prednikov in naše korenine. Učimo se spoštovati in ljubiti naravno in kulturno dediščino. Podrobnejše spoznavamo geografske posebnosti, vrednote in enkratnost posameznih slovenskih pokrajin. Med letošnjim šolskim letom smo pripravili posebna skupinska dela na teme, ki nam je dodelila predmetna profesorica gđ. Mirjam Oblak. Na najbolj pristen in iznajdljiv način se je vsaka skupina predstavila pred ostalim letnikom. Danes bi radi vse to delili tudi z vami, dragi gostje in prijatelji.

Tako se vam drugi letnik predstavlja pred dvorano škofa dr. Gregorija Rožmana na temo: »Slovenska etnična območja«. Spoznali boste lepoto in bogastvo vseh slovenskih pokrajin, njihovo kulturo, gospodarstvo, šege in navade.

Tretji letnik se pa vam predstavlja v tej dvorani z razstavo: »Slovenija praznuje«. Prikazali vam bodo glavna slovenska praznovanja, ki izvirajo iz bogate dediščine naših prednikov.

Ob tej priliki bi se radi zahvalili gospe Gabi Bajda Križ, ki nas je s svojim velikim umetniškim talentom, naučila izdelovati raznovrstne slovenske pirhe. Nekater od teh umetnin si lahko ogledate danes. Prav lepo se zahvaljujemo tudi Folklorni skupini Mladika iz San Justa, ki je nam je omogočila, da se lahko danes predstavljamo z raznimi slovenskimi ljudskimi nošami.”

Sledilo je slovo od letošnjih petošolcev, kar 25 jih je: Simone Beltrami Mavrič, Danilo Bonino Lipušček, Marija Veronika Brula, Joaquín Conde Dolinšek, Christian Debevec, Roman Hribar, Marjana Jeretina, Viktorija Jerovšek, Andrej Kokalj, Pavel Kržišnik, Marko Loboda, Tomaž Miklič, Maja Mokorel, Cintia Oblak, Niko Oblak, Tomaž Papež, Delfina Pipan, Cynthia Maria Pregelj, Niko Pregelj, Gabrijel Ravnik, Nadja Smrdelj, Kristjan Šenk, Alenka Štrfiček, Tatjana Vitrih in Jeremija Žitnik.

Ravnatelj jih je nagovoril: “Upam, da ste z vašim potovanjem po Sloveniji potrdili to, kar vam govori vsa slovenska skupnost v vsakem koticu, ob vsaki priliki: da je vredno ohranjati slovenski jezik in navade, da je vredno in častno delati za slovenstvo, torej, da je biti Slovenec v Argentini ne samo slučaj, temveč tudi, in predvsem, izbira.”

Ob klasičnem bučnem ploskanju je vsak od njih iz rok razredničarke Metke Mizerit in ravnatelja Štefana Godca prejel diplomo.

Njihova razredničarka Metka Mizerit, ki je letos prevzela odgovornost za pripravo almanaha, se je nato v toplih besedah poslovila od petošolcev in predstavila navzočim zbornik z imenom “Kjer so moje korenine, tam je moje srce!”. V njem so dijaki zapisali zgodbe svojih družin, pa tudi dnevnik skupnega po-

tovanja po Sloveniji.

Sledili so nastopi: prvošolci so ob spremstvu kitar in harmonike zapeli dve slovenski pesmi: Slovenskega naroda sin in V dolini tihi. Petošolci so pa recitali dr. Andreja Finka “Soneti Domovine”.

Tudi ceremonije predaje “Ključa modrosti” ni manjkalo na prireditvi: “Tukaj je KLJUČ MODROSTI, ki se že skoraj petdeset let predaja od ene Rasti na drugo. Naj vam bo tudi ključ do globljega prijateljstva in novih spoznanj! Z njim vstopite v eno najlepših dob vašega življenja. KLJUČ JE VAŠ, RAST 47!”

Letošnji petošolci so se še v šali poslovili od tečaja in od svojih naslednikov: “Na poletni šoli, smo se zelo lepo imeli, pridobili smo nove prijatelje iz Kanade, Italije, ...vsi so se lepo imeli z nami, uživali z našo prisotnostjo, ker smo odlično rešili naloge in različne dejavnosti. Zmagali smo tekmo v ping-ongu, odbojki, nogometu... košarko... bah! Italijani so bili previsoki!!!”

In prav tako v šali, pa obenem tudi s srcem, so četrtošolci, zdaj nova Rast XLVII, stopili na njihovo mesto in se od njih poslovili: “Danes je res pomemben dan, najpomembnejši v zgodovini tečaja. Mi, najboljša RAST, ki jo svet lahko premore, zaseda to mesto. ... Dragi petošolci, želimo vam srečo, uspešnost in najboljše v življenju. Naj vas Bog in Marija vedno spremljata in pomagata. Še enkrat, hvala vam za prijateljstvo. Hvala vam za ključ modrosti, vedite, da je zdaj v dobrih -najboljših- rokah.”

Akademijo smo zaključili s petjem naše izseljenske himne “Slovenija v svetu”, v prisotnosti avtorja besedila dr. Marka Kremžarja. Sledilo je druženje na dvorišču in pogostitev, ki so jo starši petošolcev. Poleg običajne jedi so nam letos ponudili še ognjemete!

S tem je bila sklepna prireditev končana. Praznovanje se je pa nadaljevalo še dolgo v noč, na “Poslovilnem plesu”, s katerim je nova Rast XLVII ples v San Justu.

Ekipo, ki je letos vodila tečaj in poučevala, sestavljajo: Julka Furlan, Marta Petelin, Marjan Vombergar, Andrejka Selan Vombergar, Marta Urbančič Oblak, Štefan Godec, Vera Breznikar Podržaj, Mirijam Oblak, č.g. Franci Cukjati, Veronika Kremžar Rožanec, Metka Mizerit, Tone Mizerit, Miloš Mavrič, Neda Vesel Dolenc, Tatjana Modic Kržišnik, č.g. Robert Brest, Mirijam Goljevšček Barle, Saši Podržaj, Alenka Jenko Godec.

Vesele počitnice, dragi profesorji in dijaki. Marca se pa spet zberemo v Slovenski hiši za novo šolsko leto!

SSTRMB

SSTRMB | govor ravnatelja

Spoštovani dijaki, kolegi profesorji, povabljeni, starši, vsi navzoči

Zaključujemo danes naše 57. učno leto Tečaja. Leto, ki je bilo polno pričakovanj, trdega dela, pa tudi veselja in lepega sožitja. Že prav v začetku učnega leta se je pojavila priložnost, da nas je obiskala iz Slovenije dr. Helena Jaklitsch. Z velikim navdušenjem smo sprejeli njen predlog, da nam pripravi nekaj ur predavanj, ki so se jih udeležili višji letniki Tečaja. Kar štiri učne ure, razdeljene v dve soboti je namenila obrazložitvi vzrokov in razpleta komunistične revolucije v Sloveniji, in pa, prav posebno, življenja Slovencev v begunskih taboriščih, pravzaprav srčika njenega najglobljega raziskovalnega dela. Zanimivo so dijaki poslušali predavanja in se živo vpletli v pogovor z njo. Marsikdo od njih si je tudi izmenjal mail z njo in upam, da bodo take vezi obrodile bogate sadove, nenazadnje, tudi za našo skupnost.

Istočasno, saj smo bili v velikonočnem času, je prof. Mirjam Oblak pripravila praktični tečaj izdelovanja pisanic, ali pirhov. V ta namen je povabila k sodelovanju go. Gabi Bajda Križ. Dijaki 2. in 3. letnika so jo z navdušenjem poslušali, in skušali spraviti v prakso to, kar je gospa Gabi prikazala kot dokaj enostavno, a se je naposled izkazalo, da ima tudi barvanje pisanic, kot vsaka druga stvar, svoje skrivnosti in težave.

Tudi letos se je prof. Mirjam Oblak odločila, da pripravi razstavo v okviru predmeta Etnografija. Dijaki 2. in 3. letnika so se z velikim navdušenjem odzvali predlogu. Sad njihovega dela si lahko ogledate pred dvorano, kjer boste, med mnogimi drugimi stvarmi, našli tudi nekaj prej omenjenih pirhov.

Za dan duhovnosti, v pripravi na vsakoletno slovensko romanje v Lujan, je letos prof. Julka Furlan pripravila program s sodelovanjem bivših dijakov Tečaja. Pridružilo se je nad 25 mladih animatorjev, ki so dosegli tako visoko zanimanje in sodelovanje naših dijakov, da so še na malico skoraj pozabili!

V drugi polovici leta smo dobili tudi nekaj obiskov iz Slovenije. Sprejeli smo gospo dekanjo Filozofske Fakultete prof. dr. Branko Kalenič Ramšak, in dr. Mojco Nidorfer Šiškovič, vodjo centra za Slovenščino kot drugi ali tuji

jezik. Zanimali sta se za podrobnosti naših slovenskih šol in navezali smo stike v upanju, da lahko z medsebojnim sodelovanjem nudimo našim študentom lažji, privlačnejši in posodobljen pristop do učenja slovenščine.

Zadnje učno uro sta nas obiskala patra Ivan Bresciani in Drago Lavrič. Imela sta tudi kratek razgovor z vsemi dijaki Tečaja.

Kakor opazite, veliko dejavnosti, a to je le naknadno. Izpolnili smo tudi naših 20 sobot rednega pouka. Prišli smo letos med profesorje tudi gospoda Roberta Bresta, ki poučuje Svetovne vazore v V. letniku, prof. Andrejko Selan Vombergar in Marjana Vombergarja, ki pa učita petje. Pri petju sta pripravila tudi za starše uro odprtih vrat, da so lahko tudi oni prišli pogledat, zakaj hodijo dijaki prvega letnika na Tečaj z inštrumenti na ramenih.

Prav posebno mi dovolite, da omenim tudi obisk Tečaja. Klub temu, da smo preteklo leto spremenili število dovoljenih izostankov, je v učnem letu 2017 obiskovalo Tečaj s polno udeležbo, torej brez nobenega izostanka, kar 15 dijakov, kar znaša, takorekoč, 15 odstotkov celotnega števila dijakov.

Naj gre nazadnje beseda zahvale vsem kolegom profesorjem, Odboru staršev in vsem staršem za ves trud, sodelovanje in požrtvovalnost v letošnjem letu. Vsem iskreni Bog plačaj!

dr. Štefan Godec

SUPER KONEC TEDNA V SAN MARTINU

Tudi slovenska skupnost v okraju San Martín v Buenos Airesu je doživela svoj super konec tedna in to že nekaj tednov predno je Svobodna Slovenija promovirala "super nedeljo"!

V petek, 13. oktobra, ob 20. uri, smo konec tedna otvorili z z odprtjem razstave Toneta Belca, ki je v Dom prinesel svoje orhideje, bromelije in druge sočnice. Tudi gospa Ančka Bajda Podržaj nam je v slikah, na lepo pripravljenih panojih, razkazala svoje orhideje.

Tako smo otvorili lep večer:

»Dragi prijatelji, dragi Sanmartinčani:

Danes nas preseneča Tone Belec s svojimi orhidejami, bromelijami in drugimi sočnicami.

Kako nas predstavim Toneta?

Dolgoletni delavec naše sanmartinske skupnosti, nekdanji podpredsednik ter sedanjni odbornik doma, v glavnem vestni in dobri prijatelj, ki vedno rad skoči na pomoč!

Rojen že pred nekaj leti v Buenos Airesu, in čeprav je svoje študije in delo usmeril na tehnično stran, ga je vendar narava vedno mikala, zato je prehodil in spoznal raznovrstne koticke Argentine.

V teh rožah je našel hobby za prosti čas in, kar je še bolj zanimivo, navdušil je še druge:

sinove ter ženo Magdaleno.

Skupaj doživljata vsak trenutek, bodisi doma kot med potovanjem v naravi pragozda v Misionesu ali v džunglah v Salti.«

V soboto, 14. oktobra, nam je mladina Slomškovega doma, pod režijo Branka Mariniča, izvrstno uprizorila igro »Loterija«, ki jo je spisal Hugo Daniel Marcos in prevedel sam Branko Marinič.

Hvaležni Sanmartinčani smo jih obdarili z močnim aplavzom in okusno večerjo ter s prijateljskim srečanjem dolgo v noč.

V nedeljo, 15. oktobra, po zahvalni sveti maši, pri kateri so peli naši mladi, smo pa obdarili vse mamice v svojem dnevu. Po maši smo se posedli okoli lepo pogrnjenih in postreženih mizah v prelepem sončnem jutru pod sanmartinskima lipama. Pripravili smo igre za zabavo vseh in zaključili nedeljo z žrebanjem prelepe orhideje, ki jo je daroval Tone Belec.

Super konec tedna je mimo a nove dejavnosti se še bližajo!

Sedaj si pa oglejte fotografije, saj so priče življenja našega doma!

Viktor Leber

NOVA SERIJA ZNAMK SLOVENCİ PO SVETU

Pošta Slovenije je novembra letos uvedla novo serijo znamk, ki jo je poimenovala Slovenci po svetu. Motivi na znamkah bodo predstavljali izbrane značilnosti okolij v svetu, kjer živijo slovenski izseljenci in kjer še danes, tudi pri mladih generacijah, živijo slovenski jezik in kultura. Največ slovenskih rojakov živi v Argentini, Kanadi, Avstraliji, ZDA in Nemčiji.

Prva iz serije znamk je prav znamka, ki predstavlja Slovence v Argentini. Na njej sta prikazana značilni argentinski čaj mate in slovenska orehova potica. Mate ali yerba mate je temeljna pijača v Argentini z zdravilnimi učinki. Orehova potica pa je ena temeljnih prepoznavnosti Slovencev v večkulturni argentinski družbi. Pogosto je tudi med jedmi, ki jih pripravljajo v odlično urejenih slovenskih kulturnih domovih.

Pobudo za izdajo znamke je podal slovenski urednik, novinar in literarni zgodovinar Mirko Vasle, ki živi in dela v Argentini in je v radijski oddaji »Okence v Slovenijo« poslušalce povabil k sodelovanju na natečaju za zbiranje predlogov motiva, ki bi kar najbolje prikazal vez med Slovenci v matični domovini in v Argentini. Na podlagi izbranega dizajna Daniela

López Boncine je bila nato izdelana znamka.

Prvo znamko iz serije Slovenci po svetu spremljata ovitek in žig prvega dne, ki je bil na dan izida v uporabi na pošti 1101 Ljubljana. Znamka je izšla v poli s 25 znamkami, njena nominalna pa je 0,48 eur in bo naprodaj na vseh slovenskih poštah. Pošta Slovenije je od

Slika Marko Vombergar

osamosvojitve do danes izdala že skoraj 1200 znamk. Letno izda približno 45 poštnih znamk. Z znamkami, ki so prave male umetnine, Pošta Slovenije obeležuje slovensko kulturno dediščino, floro in favno, znamenite Slovence ter številne športne in druge pomembne dogodke, zdaj tudi Slovence po svetu. Znamke so odlič-

ni promotor naše države, saj bodisi s pomočjo zbiralcev bodisi na pisemskih pošiljkah prepočujejo praktično ves svet.

V petek 10. novembra je v rezidenci veleposlanice Jadranke Šturm Kocjan potekala svečana predstavitev nove znamke. Številne goste so nagovorili veleposlanica Jadranka Šturm Kocjan, generalni direktor Pošte Slovenije mag. Boris Novak in pobudnik znamke gospod Mirko Vasle. Med prisotnimi so bili še Orlando Eloy Corres, podpredsednik Zveze filatelistov Argentine, Daniel Mello Teggio, urednik kataloga argentinskih poštnih znamk in Adriana Vaccaro, vodja institucionalnih odnosov na Correo Argentino in številni argentinski Slovenci.

V soboto 11. novembra je mag. Boris Novak o tem dogodku na radijski oddaji "Okence v Slovenijo" spregovoril z Mirkom Vasletom. Povedal je, da je znamka darilo Slovenije, ki je posvečeno rojakom v Argentini. V njej sta povezana mate čaj in potica, in s tem sta povezani dve državi in dve kulturi. Omenil je, da je v načrtu tudi izdelava skupne znamke, ki bi jo Pošta Slovenije izdala skupaj s Pošto Argentine.

Tudi na slovenskem radiu se je govorilo o tem dogodku in sicer v oddaji Slovincem po svetu Radia SLO1

Petra Česen Čatar - VBA

NAŠI ZAČETKI V ARGENTINI

12

Zbornik Svobodne Slovenije, 1949

Dr. Ivan Kačar

Nekaj misli in zdravniških nasvetov slovenskih emigrantov v Argentini.

Po večletnem življenju po raznih begunskih taboriščih v Nemčiji, Avstriji, večinoma pa v Italiji, smo končno prispeli v Argentino. Edino, kar smo rešili in kar nam je ostalo, je naše življenje, in več ali manj zdravja. Naša sveta dolžnost je, da ta edini zaklad, ki nam je še ostal, ohranimo, da bodo vsaj naši otroci živeli boljše življenje, kakor je bilo dano živeti nam starejšim.

Pri razmotrivanju in presoji dejstev in vplivov na naš organizem, moramo v našem slučaju razlikovati v glavnem tri skupine: prvič, vplive in posledice prestanega trpljenja; drugič, vpliv duševnega razpoloženja na naš organizem; tretjič, spremembo okolja in življenjskih pogojev v novi domovini.

Razmotrivajmo najprej posledice, ki jih je pustilo prestano trpljenje na naš organizem. Preživeli smo pet let vojne, pomanjkanje v prehrani, obleki, kurjavi, v večnem strahu pred smrtjo. V trenutku pa, ko smo mislili, da nam zasije zarja miru, ko so se drugi bojujoči se narodi vsaj do neke mere oddahnili od vojnih grozot, smo se mi morali podati na pot novega trpljenja v različna begunska taborišča, bodisi v Avstrijo, Nemčijo, največ pa v Italijo. Čeprav je v begunskih taboriščih minil neposredni strah pred smrtjo, vendar pa je bil način, kako so postopali z begunci glede prehrane, stanovanj, obleke in moralnega poniževanja pod vsako kritiko. Sicer so bile prilike v nekaterih taboriščih boljše, v drugih slabše, vendar velja v glavnem za cel sistem prehrane, da je bila hrana enolična do skraj-

nih meja, v kotlih kuhana, več ali manj užitna, tudi glede kalorične vrednosti pod normalno. Pomanjkanje zelenjave, svežega mesa, beljakovin, vitaminov, konzervirano meso, konzervirano mleko, konzervirana zelenjava, suh krompir, beli in črni makaroni, kruh čestokrat neslan, slabo pečen, včasih bel, večinoma pa črn iz nepresejane moke, zelo redko kako sadje, je postavilo begunce v stadij kroničnega podhranjenja. Skupno stanovanje v barakah je mnogim razjedalo živce in jemalo spanje in še tisti počitek in pomirjenje, ki so ga bili potrebni. Nekateri so se rešili napol nagi, drugi so bili toliko srečnejši, da so prinesli nekaj obleke s seboj, prav vsi pa premalo za kulturnega človeka. Strah pred nasilno vrnitvijo, različne zasliševalne komisije in klasifikacija beguncev v črne, sive in bele niso rano pospeševale našega zdravja in krepile naših živcev.

Posledice takega stanja niso izostale. Ljudje so hujšali in tudi shujšali do skrajne meje možnosti. Gnili in izpadli so jim zobje, krvaveli so iz dlesen. Vid je pešal. Lasje so mnogim predčasno osiveli, drugim pa izpadali. Ljudje so trpeli na želodčnih bolečinah, krčih, nepravilni prebavi. Postajali so bledečni, slabokrvni, odpornost proti boleznim se je zmanjšala, mnoge je mučil revmatizem, glavobol, nekateri so postali živčno razdraženi, drugi otopeli. Največji sovražnik človeka je brezdelje. In tega je bilo na pretek.

Drug mogočen faktor, ki vpliva na človekovo zdravje, je duševno razpoloženje. Mens sana in corpore sano - zdrav duh v zdravem telesu. Razmerje je obojestransko. Kakor bolan človek trpi duševno, tako trpi tudi telo, če je duša bolna, žalostna, potrta, polna skrbi. In kako je v tem oziru z nami? Reakcija na prestano trpljenje, domotožje, skrb za domače, skrb za bodočnost, to so dejstva, ki se združijo v gotov kompleks, ki je duševnega značaja. Ta podtalno grize in izpodjeda človeku notranje zadovoljstvo in kali še tisto malo sreče, ki bi jo sicer mogel uživati vsakdo od nas in ki je v gotovi meri podlaga zdravju.

Prišli smo v Argentino, da bomo začeli novo življenje. Večina emigrantov je morala prijeti za popolnoma drugo delo, kakor so ga vršili doma. Prav vsi smo se znašli v spremenjenih

razmerah glede podnebja in strukture zemlje. Mi, sinovi planin in prijaznih dolin, polnih gozdov, gričev in vinskih gor, smo prišli na brezmejno planjavo, kjer po mili volji gospodari veter. V drugih predelih pa žge sonce, kjer dostikrat mesece in mesece ne pade kaplja dežja.

Nekaj novega so za naš organizem hitre in silne vremenske spremembe. Dostikrat v nekaj urah pade temperatura za 10 in več stopinj. Silno vročim dnevom sledi naravnost mrzli. Pri nas je bila 40 % vlaga zraka nekaj redkega, tu je vsakdanji pojav, čestokrat doseže 100 %, t. j. skrajna meja možnosti. Tudi močne nenadne spremembe zračnega pritiska močno vplivajo na nevajen organizem. Človek čuti kot bi ga nekaj nevidnega tlačilo k zemlji, postane otožen, apatičen, ne ljubi se mu ne delati ne misliti. Kakšna razlika od našega podnebja s suhimi in ostrimi, mirnimi, enakomerno toplimi poletji. V teh naglih in velikih vremenskih spremembah tiči nevarnost za zdravje. Ne veš, kako bi se oblekel. Trenutno sije sonce, močna vročina te prisili, da se lahko poletno oblečeš. Zaradi vlage in vročine se močno potiš, pa pride hitra sprememba, zaloti te močan preprih ali celo naliv, pa jo iztakneš. Obišče te vsaj nahod, morda celo angina, lahko pa tudi poštena pljučnica ali vnetje rebrne mreže.

Tudi pitna voda je zelo različna od naše. Naša voda je trda, talna voda. Vsebuje mnogo kalcija in drugih mineralnih snovi, ki človeka osvežijo in pogase žejo. Tukajšnja voda pa je mehka, brez rudninskih snovi, umetno filtrirana iz reke La Plata. Ta voda je toplejša od naše, ima v ustih plehek okus, ne pogasi žeje in ne osveži človeka ter tudi ni posebno priporočljiva za naše črevesje.

Tudi način prehrane je zelo različen od našega. Tu je glavno hranivo meso, ki ga uživajo napol pečeno, krvavo. Teletine sploh ne poznajo. Zelenjave je tu malo in kar je je, je draga. Predvsem bi bilo svetovati, da človek ne je neprekuhane šunke ali neprekuhanih suhih klobas in salam zaradi nevarnosti svinjske trakulje. Jejite te vrste meso dobro prekuhano, da se uniči zalega trakulje. Safalad in hrenovk tudi ne priporočam preveč, ker v to vrsto klobas mešajo ponavadi prav vse ostanke mesa, poleg tega pa tudi nimajo skoro nobene hranilne vrednosti. Zelenjavo je treba z vodo dobro oprati zaradi nevarnosti črevesnih bolezni, kot na pr. driske, griže, paratifusa, tifusa, kolere, predvsem pa glist. Isto velja za sadje. Najbolje je jesti sadje olupljeno. Mišljenja, da so ravno lupine prav

zdrave in da vsebujejo ne vem kakšne sestavine, ne drži. Sadje, ki se ne da olupiti, kot na pr. češnje, slive, itd., jej dobro oprano, ali še bolje - kuhano v obliki kompotov.

Sedaj prehajamo na poglavje o pijačah. Znano je, da smo ravno Slovenci v tem oziru na precej slabem glasu. Sicer tudi drugi narodi pijo in še prav pošteno, vendar delajo to bolj diskretno, za zaprtimi vrati. Pri nas Slovincih pa je bil nekak narodni običaj, da je treba vedno piti, pri krstu, birmi, poroki, pogrebu, ob vsaki večji ali manjši slovesnosti ali veselici. Saj nisem proti temu, da bi si človek ne privoščil ob veselih prilikah kozarec vina in bil dobre volje. Ne morem pa pohvaliti popivanja in čezmernega pitja, ki človeku v najboljšem slučaju naslednji dan povzroči poštenega "mačka", ne glede na velike neumnosti, ki jih človek napravi v pijanem stanju. Koliko pobojev in smrti, pohablencev, koliko nesreč uničenih družin in revščine, spolnih bolezni, koliko bede in žalosti ima na vesti alkohol, ne glede na to, da je strup, ki človeka stalno zastruplja. Koliko manj bolezni na jetrih, možganskih in srčnih kapi, obolenj ledvic, težkih živčnih bolezni, norcev, slaboumnih in degeneriranih otrok, božjasti itd. bi bilo, če bi ljudje manj pili. Pri vsem tem pa je treba vpoštevati, da so bila naša vina kolikor toliko še naravna, pristna, popravljena le od posameznih gostilničarjev. In kako je tu? Pristnih in naravnih vin ni; če pa so, so pa tako draga, da za nas ne pridejo v poštev. Isto je z različnimi likerji. Vse mogoče barve in okusi, dišave in dražila, namešani v koncentriranem alkoholu in sladkornem sirupu človeku sladijo zemeljsko trpljenje, pa mu obenem tudi kradejo dneve življenja in ga nevidno pa stalno približujejo večnosti. Zato po možnosti malo pij, če že moraš, tedaj pa zmerno in dobra vina. Bolje nič, kot piti strup! Pivo je tukaj dobro. Če ti diši nekoliko alkohola, spij en ali dva vrčka piva, pa ne več, kajti pivo ima to čudno lastnost, da napravi človeka tem bolj žejnega, čim več ga pije. Posebno poleti, ko si razgret in se močno potiš, ne pij ledenomrzlega piva, da se ne boš potem nekaj dni pokoril doma na stranišču. Najboljša pijača je v tukajšnjih razmerah z limono okisana voda brez sladkorja. Uteši žejo in tudi ni nevarnosti, da bi se je preveč napil. Poskusi; prvič se ti bo zdela nekako zoprna, toda kmalu se boš privadil. (odlomek)

SLOVENSKI ŠPORTNI PRAZNIK!

Prišel je dan, nedelja 29.10.17, da se podam v »arena«, kot tisti rimski gladiatorji, ki se bojujejo za preživetje. Mene seveda ne čaka noben sovražnik, mogoče pa ...? Tudi letos sem se prijavil na Ljubljanski maraton, na spoštljivih 42 km, pa čeprav že šestič, še vedno čutim napetost, podobno kot tisto pred osmimi leti, ko sem se ga prvič udeležil.

Vstanem približno ob petih zjutraj, da si pripravim vse potrebno za tek: čip, majico, številko, rožni venec itd., potem sledi zajtrk -kava z mlekom ter kruh z marmelado-, zatem se oblečem in grem v cerkev. Najprej je molitev rožnega venca, ob 7. uri pa sveta maša. Med mašo berem berilo, po maši pa hitro domov. Športno se oblečem, vzamem nahrbtnik in naprej peš do železniške postaje, od kod me bo vlak ob 8.30 peljal do Ljubljane. Na železniški postaji že čaka skupina tekačev, se pozdravimo in nadaljujemo vsak s svojim »ritualom«. Ko pride vlak in stopimo gor opazimo, da je večina potnikov tekačev, malo se pogledamo, a hitro vsak zamisljeno nadaljuje v svojem ... tekaškem svetu.

In že smo tu, v Ljubljani. Kaže da bo vreme vetrovno in okrog 10 stopinj. Danes čas zelo

hitro »teče«; tukaj že tečejo prvi današnji tek na 10 km. Ulice so polne tekačev, ljubiteljev teka, navijačev ... promet je zaprt za vsa vozila, razen za rešilce, policiste in organizatorje. Počasi se bliža ura za nas, tekače na polmaraton in maraton. Začnem s kratkim ogrevanjem, spijem pol litra vode in pojem eno »frutabello«, in se odpravim proti štartu. Tam me že čaka velika množica tekačev. Treba bo skočiti čez rampo, da si poskrbim dobro pozicijo v »mojem boks«. Vsak tekmovalec se postavi v polje, kjer se namestijo tekači s podobnim časom, "tempom teka". Vsi nestrpnost čakamo in razmišljamo o načrtu teka, o progi ... in, da bi se čim prej začelo, in z upanjem, da bi se vse dobro končalo. Točno ob 10.30 se začne borba -boj s "samim sabo".

Močno spodbujanje navijačev, tudi napovedovalca, ki skoraj kriči, da bi preglasil ostale, povrh tega pa še bobnanje glasbene skupine, "prava norišnica", ki tekače hitro žene naprej, za nekatere prehitro, preko svojih zmogljivosti.

Prva žrtev hitrega tempa se že pokaže po nekaj kilometrih teka. Tekoč srednjih let se je onesvestil. Opazim, kako mu takoj priskočijo

na pomoč prav tekači, ki pozabijo na svoje načrte teka in mogoče tudi na dobro uvrstitev in mu pomagajo. Kapo dol vam tekači, vi ste pravi zmagovalci. S temi mislimi previdno upočasnim svoj ritem teka, in že slišim sireno rešilca. Misel na tega tekača in na njegovo zdravje me spremlja še nekaj kilometrov.

Celo traso ali progo Ljubljanskega maratona spremlja množica navijačev. Vsak predel mesta -Ruski car, Šiška, Dravljje, Koseze, Štepanjsko naselje, Moste...-, pripravi svoj program: tu so razne zabave, kjer igrajo lokalne glasbene skupine, pihalni orkester ... Vse to, da bi bilo nam, tekačem, malo lažje prestatiti to dolgo razdaljo.

Prva večja psihološka obremenitev je, ko skupina tekačev po 21km., zavije levo proti centru, da bi končala svoj polmaraton, za ostale pa ostaja še spoštljivih 21km. Kar naenkrat je ostalo precej manj tekačev (za polmaraton je bilo prijavljenih okrog 9000, za maraton pa okrog 2000 tekačev), manj je tudi navijačev ob trasi, da bi nas vzpodbujali. To negativno vpliva na nas, rekreativne tekače; kar naenkrat postajam bolj utrujen, težko premikam noge, treba bo hitro ukrepati, glavo zaposliti s pozitivnimi mislimi; v takih preizkušnjah svoje misli usmerim na trpeče brate -bolnike, na ljudi, ki so v stiskah in na njih zgled borbenosti, vztrajnosti in upanja, da bo boljše.

Vse to mi vliva moči, da nadaljujem.

Pri 30 km. spet manjša kriza, ko zagledam, da veliko tekačev zapušča progo zaradi fizičnih in tudi psihičnih težav, in pomislim nase bolj pesimistično. Veliko kilometrov je še do cilja. Zakaj se ne bi tudi jaz ustavil in bi končal s to agonijo? Ali sem dobro treniral, da bi lahko prišel do cilja brez poškodbe? Zakaj sem se prijavil na maraton, če sem vedel, kaj vse me čaka? Vse te misli moram nadomestiti s pozitivnimi, na primer: zaupam da bom prišel do cilja, ker sem dobro treniral, na cilju bom zelo srečen in ponosen nase, tam me čaka medalja, posebna majica za tekače ki pretečejo 42 km, tudi čestitki, pozdravi tekačev, topla juha ... Vse te misli se mi »podijo« po glavi, tečem naprej, da pretečem ta »tekaški zid«. Bliža se konec maratona, še zadnja 2 kilometra. Tukaj spet kot pri štartu, množica navijačev, ki močno spodbuja. Tečemo mimo stolnice in frančiškanske cerkve, med tekom pred cerkvijo se pokrižam in še s hitrim tempom odtečem zadnji kilometer ter prečkam ciljno črto v polnem šprintu. Na velikem platnu že piše moj čas teka: 3:44:40. S časom se tokrat nisem obremenjeval, zelo sem bil vesel in Bogu hvaležen, da sem prišel do cilja zdrav in da sem premagal bolečine in »velikega« maratona.

Emil Urbančič

KOLEDAR

26. novembra ob 10:00 am
Praznik Jezusa Kristusa Kralja
Slovenska hiša

2. decembra
Zaključna šolska prireditve v San Martinu, igra: "Kje si, Urška zala",
Slovenski dom San Martin

2. decembra ob 7:00 pm
Zaključna prireditve Prešernove
šole in Miklavževanje,
Slovenska Pristava, Castelar

OSEBNE NOVICE

100 let Antonije Jurjevčič

V petek 17. novembra je Antonia - Tončka Jurjevčič izpolnila 100 let, s tem je gotovo ena izmed najstarejših bralcev in naročnikov Svobodne Slovenije, če ne prav najstarejša. Njena družina želi veselje ob tem jubileju deliti tudi z slovenskimi znanci in prijatelji.

Tako nam jo predstavi vnukinja Mónica: Antonia nam je vzgled, kot so tudi vsi tisti, ki so morali zapustiti svoj dom in si odpreti pot na tujih tleh. Še danes rada bere v svojem materinem jeziku, pripoveduje nam zgodbe iz domovine in naše družinske zgodbe. Naučila nas je ljubiti kraje, ki jih poznamo le iz njenih besed in iz njenega nasmeha. Naša "abuela" je modra in izkušena, razdaja nam potrpežljivost in nežnost.

Gospa Tončka nam je pa -prav tako s pomočjo vnukinje- posnela to sporočilo:

Jaz sem doma iz vasi Laze ob Cerknškem jezeru, sosednja vas je pa Gorenje jezero, lepa pokrajina, Cerknško jezero zalije voda, je "hermoso". V Argentino smo prišli 11. julija leta 1948, z ladjo General Stewart. Iz Nemčije smo potovali 18 dni, tu smo pa prvo stanovali v Hotel Inmigrante.

V Novo domovino smo se uživali "a la fuerza", najrajši bi šli kar nazaj, pa se ni dalo. In tako smo ostali tukaj v Argentini in nismo nikoli več obiskali svoje domovine. Prej to ni bilo dovoljeno, zdaj je prosto a ne gremo, ker smo se privadili tukaj. A prva leta bi najrajši šli kar nazaj.

Naše otroke smo učili, naj delajo pridno in pošteno za svoj vsakdanji kruh, zadovoljni smo z njimi.

Zmeraj mislim na dom, na lepo, lepo Slovenijo. Pa sem hvala Bogu preživela tukaj in dočakala 100 let!

Gospa Tončka, čestitamo vam ob tej izjemni obletnici. Naj vas Bog še dolgo ohrani zdravo in veselo!

LEDENIK VIEDMA

Novice bolehnega sveta

Ta teden se je v argentinskem časopisu La Nación pojavil nov članek, ki znova poroča o novem simptomu naše bolehnega Zemlje in sicer pripoveduje, da se je v zadnjih treh letih ledenik Viedma umaknil toliko, kot v prejšnjih 17. letih.

V omenjenem članku so vprašali našega rojaka Petra Skvarča, svetovno znanega slovenskega strokovnjaka za ledenike, ki nas preko njegovih znanstvenih raziskav že vrsto let opozarja z zaskrbljujimi novicami.

Peter Skvarča je bil eden prvih, ki je že v devetdesetih posvaril svet o resnem fenomenu klimatskih sprememb, ko je razkril, da je v Antarktiki postopoma izginevala velika ledena pregrada imenovana Larsen A. Ta predstavlja zaenkrat še nepriznan pomemben mejnik, kot začetek skrb vzbujajočih sprememb na našem planetu. Danes vemo, da se ni stopila samo ta pregrada, vendar se je leta 2002 zgrudila tudi ledena ploščad Larsen B, in trenutno že kaže razpoke ploščad Larsen C.

Vendar pojdemo nazaj k naši novici. Ledenik Viedma se nahaja ob prekrasnih patagonski vasi Chaltena, ob gorski verigi Andov. Chaltén je znan po vsem svetu po tem, da je eden izmed priljubljenih destinacij za ljubitelje gorskih sprehodov (trekking).

Ledenik Viedma se razteza iz ledeniške pokrajine iz verige Andov in zavije v nenavadnem in ogromnem ovinku, preden se spusti v prostrano jezero, ki nosi isto ime.

Kot ogromen, ranjen velikan, ledenik Viedma je pospešil svoj umik. V zadnjih 30. mesecih se je glavni sprednji del ledenika umaknil za 1000 metrov, od katerih se je 40% zgodilo nenadoma v zadnjih desetih mesecih. Znanstvena opazovanja v zadnjem času, ki so bila izvedena iz strani argentinskih in japonskih strokovnjakov, naj bi kazali na to, da je pospešeno taljenje posledica povečanja globine jezera in topografskih sprememb. Po drugi strani pa naj bi njihove študije razkrile globine in termične značilnosti, ki so bile neznane v patagonskih jezerih.

Medtem, ko razlika temperature med površinsko vodo in globoko vodo povzroči, da nad 120 metri topla voda združi površino ledenika, mrzla voda v spodnjem delu (z 0 °C), skoraj ne povzroči združitve, vendar pa se pojavijo tipične podledeniške izbokline, ki se po navadi odcepijo od ledenika in se nenadoma pojavijo na površju. Znanstveniki rečejo temu "odcepitev iz globine".

Do pred kratkim se je ledenik Viedma postopoma umikal. S pomočjo satelitskih slik, so znanstveniki izmerili, da se je v obdobju med 1968 in 1997 sprednji del ledenika umaknil za 900 metrov; med 1997 in 2004, pa se je umik povečal na 1300 metrov, pri čemer se je samo v zadnjih treh letih ledenik umaknil za 1 km, in ta umik se je pospešil med januarjem in oktobrom tistega leta.

Zaradi hitrosti umika se je od začetka tega leta otežil dostop do ledu in bil odpovedan turistični trekking na ledeniku. Kljub temu, je še vedno možen sprehod po kamnitem rtu, ki je bil do nedavnega pokrit z ledom.

Ledeniški strokovnjak Peter Skvarča, je eden od znanstvenikov, ki je najbolje preučil ledenike, pri čemer je od leta 1990 opravil 41 ekspedicijskih v Antarktiko in še dodatnih 25 v ledeniško verigo Hielo Patagónico Sur. "Pravijo, da se je umik Viedme pospešil leta 2015 in se nadaljuje do danes zaradi povečanja globine jezera in razširitve najbolj globokih delov, "je izjavil v pogovoru s časopisom La Nación.

"Tisti ledeniki, ki imajo veliko odcepitev, se v velikih delih svet umikajo zelo hitro, delno zaradi vpliva vzajemnega delovanja ledu in vode v sprednjem delu ledenika. V nasprotju z raziskavami, opravljenimi v morskih fjordih pred ledeniki plimovanja, je malo izvedenih študij, opravljene pred ledenike, ki imajo velike odcepitve v sladki vodi," pravi Skvarča, medtem ko na svojem prenosnem računalniku kaže satelitske slike in grafike, ki ilustrirajo umik ledenika Viedma.

Da bi raziskali kako vzajemno delujeta led in voda jezera, je potrebno poznati fizične značilnosti vode, kjer končajo ledeniki. Zato so s sonarjem izmerili globine jezer, in s posebno sondo za prevodnost, temperaturo in zvočnost izmerili temperaturo in motnost vode pred ledeniki Perito Moreno, Upsala in Viedma. S čolni in motornimi čolni so pluli pred ledenimi stenami, med ledenimi ploščami in spustili merilne naprave do dna jezera in tako pridobili vzorce vode pri različnih globinah. Pridobljeni podatki so jim omogočili, da so lahko zbrali nove informacije.

"V jezerih Lago argentino in Lago Viedma, lahko najdemo zelo različne termične strukture, kot so opazne pri fjordih. Nismo zaznali znake povišanja vode pod ledenikom. Namesto tega smo našli zelo motno in mrzlo vodo ledeniškega izvora, ki se je nahajala na območju bližje dnu jezera, ker je bila gostota vode pod vplivom koncentracije plavajočih sedimentov, in ne pod vplivom temperature vode," je razlagal Skvarča.

"Kroženje, ki ga povzročata površinski veter, vpliva na do 180 metrov globine, kar ustvarja izotermično plast, ki je relativno topla in prevaja toploto v med fazo ledu in vode. Ker je najgloblji del sprednjega dela ledenika v stiku z zelo mrzlo vodo, v tem delu skoraj ni združitve," razlaga Skvarča.

Ko so opravili meritve v jezeru Viedma, so odkrili površinsko plast vode s temperaturo med 6 in 7 °C, ki se je pri 120 metrih globine nenadoma spustila ter še nižje zelo mrzlo in motno plast vode (blizu štirim stopinjam Celzija). Ta posebna termična struktura vode, povzroči različno združitve ledeniškega sprednjega dela, ki bi lahko razložila izvor in dogajanje neverjetnih "odcepitev iz globine", ki so tako podobni tem, opazovanim pri jezeru Viedma.

In zaključni, "naše študije so pokazale, globino in termične značilnosti, ki so bile prej neznane v teh patagonskih jezerih in ki pomagajo bolje razumeti vzajemno delovanje ledu in vode in vpliv podvodne združitve pri umiku ledenikov, ki imajo odcepitve v sladkih vodah."

Rezultati te raziskave, ki jo je izvedel skupaj z njegovimi japonskimi kolegi S. Sugiyama, M. Minowa, D. Sakakibara, T. Sawagaki, Y. Ohashi, N. Naito in K. Chikita, so bili objavljeni pod imenom "Termična struktura pro ledeniških jezer v Patagoniji" v reviji Journal of Geophysical Research: Earth Surface ameriške geofizične organizacije American Geophysical Union.

Življenjepis Petra Skvarče: Peter Skvarča se je rodil v Sloveniji 14. januarja 1944, kjer je tudi obiskoval osnovno šolo. Njegov oče je umrl v rokah komunističnih partizanov in leta 1956 se je njegova mati odločila, da se z obema otrokoma izseli v Argentino.

Peter je obiskoval gimnazijo v Colegio Nacional Esteban Echeverría v Ramos Mejiji, kjer je tudi dokončal študij leta 1963 z odliko zlate medalje (Medalla de Oro).

Študiral je v buenosaireški univerzi, kjer je

diplomiral kot geodet leta 1968. Nato je nadaljeval kariero v izobraževalni zavod za diplomirane geodetsko-geofizikalnih inženirjev in hidrografskih inženirjev, ter leta 1972 diplomiral kot geodetsko-geofizikalni inženir.

Leta 1969 je uspešno izvedel svojo prvo odpravo z izobraževalnim zavodom diplomantov, in izvedel gravimetrične meritve na vrhu gore Aconcagua na 6959 metrih nadmorske višine. Takrat je bila to najvišja točka na svetu, kjer so kdaj merili silo teže.

V začetku 1973 je postal član antarktičnega argentinskega inštituta (Instituto Antártico Argentino) in državnega vodstva Antarktike (Dirección Nacional del Antártico), kjer je opravljal vlogo znanstvenega raziskovalca. Leta 1974 se je specializiral v vedo ledenikov v inštitutu Scott Polar Research Institute, v Cambridge-u, v Angliji. Tega leta se je tudi udeležil praktičnih izobraževanj v vedi za ledenike v dolini Tarfala, na Švedskem in v Chamonix-Mont-Blancu. Leta 1979 je bil imenovan za vodja oddelka za vedo za ledenike argentinskega antarktičnega inštituta Instituto Antártico Argentino.

Peter je član mednarodnega društva strokovnjakov za ledenike Sociedad Glaciológica Internacional, stalne skupine fizikalnih ved znanstvenega komiteja raziskovanj v Antarktiki (SCAR) in društva latinskoameriških specialistov oddaljenega zaznavanja (SELPER) ter član mednarodne geografske državne akademije.

Predaval je pri številnih izobraževanjih o vedi o ledenikih, usposabljanju za Antarktiko in pri mednarodnem izobraževanju o plovbi po Antarktiki. Sodeloval je pri številnih simpozijih in kongresih te stroke in predaval pri številnih državnih in mednarodnih univerzah, kakor tudi pri mednarodni novinarski konferenci v zvezi s pomembnimi dogodki v Antarktiki povezanimi z vedo o ledenikih.

Od leta 1973 je izvedel 41 odprav v Antarktiko in 25 na ledenike južnega dela Patagonije Patagonia Austral ter izdal številne znanstvene objave v različnih znanstvenih revijah, kot na primer Science & Nature. Med drugimi deli izstopa njegov prispevek k poročiloma iz leta 1994 in 2001 mednarodne skupine strokovnjakov za klimatske spremembe IPCC.

Od leta 1990 je Peter del svojega časa in truda vložil k raziskovanju skoraj neznanih ledenikov ledenega parka Campo de hielo Patagónico Sur, ki je zelo pomemben za znanstvene študije o klimatskih spremembah.

Poleg profesionalnih dosežkov Petra Skvarče v Antarktiki, moramo dodati tudi pomemben prispevek k strokovnemu znanju o patagonskih ledenikih, ki se zrcali v številnih raziskovalnih delih, ki so bili predstavljeni v kongresih te stroke.

Peter je prav tako eden izmed ustanoviteljev slavnega muzeja Museo Glaciarium v El Calafate, kjer ima vlogo znanstvenega direktorja. Prestižni muzej je bil ustanovljen z namenom, da širi znanje in spodbuja vsa čutila, in poskuša obiskovalca čustveno ujeti z estetičnimi in pripovedovalnimi sredstvi, v skladu z novodobnimi tehnikami interaktivnega prikazovanja, ki se uporablja v najsodobnejših muzejih in drugih centrih po svetu. Zato so oblikovali živi prostor, poln vizualnih in zvočnih učinkov, ki prispevajo k poznavanju sveta ledenikov. Led, ledeniki, njihov nastanek in dinamika njihovih zanimivih fenomenov so bili navdih arhitekturi in obliki in so spodbudili kreativni razvoj tekstov, scenarijev, ilustracij in slik, ki so razstavljeni v Glaciariumu.

Zunanja arhitektura je ekspresivna in konotativna, saj posnema stene ledenika, kot nek ogromni kip postavljen v patagonsko stepto, ki se zlije z okolico.

Jože Lenarčič / Alenka Cukjati